

ОСНОВНІ МЕТОДИ ПЕРВИННОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МУЗИЧНИМ ТВОРОМ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

Першочерговим завданням викладача в роботі зі студентами на заняттях з основного музичного інструменту є розвиток музичних, віртуозно-технічних здібностей та вдосконалення виконавської майстерності. Не менш важливим є формування навички читання нот з аркушу, оскільки подальша робота майбутніх спеціалістів в музично-освітнянських закладах вимагає окрім вільного володіння музичним інструментом, готовності виконати по нотах будь-який твір без попереднього ознайомлення. Наразі, доволі часто, працюючи в різних формах класної та позакласної роботи випускники, які поставлені перед необхідністю оперативно оволодівати нотним текстом, не справляються з цим завданням.

У практиці читання нот негативно позначилось послаблення інтересу до самостійного домашнього музикування. Це обумовлено бурхливим розвитком та проникненням до повсякденного побуту технічних засобів запису та відтворення музики, інтернету та інш. До вищезгаданих причин треба віднести й фактичну відсутність науково обґрунтованої та детально розробленої методики навчання читанню з аркуша.

Розвинений навик гри з аркуша являє собою складну, високорозвинену систему, яка базується на синестезії. Діяльність цієї системи здійснюється за участю уваги, волі, пам'яті, інтуїції, творчої уяви виконавця. Для швидкого читання з аркуша незнайомих творів, піаніст повинен: а) впевнено, не відчувачи потреби в постійній підтримці зором, орієнтуватись руками та пальцями на клавіатурі; б) цупко, хоч і не надовго, точно запам'ятати невеликі уривки нотного тексту; в) вміти майже автоматично знаходити зручну аплікатуру для виконання тексту будь-якої складності фактури.

Виховання першого специфічного вміння доцільно починати завчасно, з перших місяців навчання дітей в музичній школі. Один з універсальних методів – розучування та виконання п'єс з прихованою від очей виконавця клавіатурою за допомогою спеціальної планки або тканини; інший – виконання вивчених п'єс з заплющеними очима або в темряві. Підготовче завдання, що сприяє виробленню другого вміння, можна починати з групи нот, невеликого мотиву, далі невеликого уривка твору. Вміння швидко, майже автоматично вибрати аплікатуру, найкращу в даній ігровій ситуації, як і впевнена орієнтація на клавіатурі визначають швидкість та точність рушійної реакції на нотну картину. Вільне володіння типовими формулами послідовності пальців грає особливу роль під час гри з аркуша.

На більш високому рівні знаходиться вміння швидко аналізувати та синтезувати музичний текст, визначити його структурно-розумову логіку. Щоб розвинути у студента здібність заздалегідь уявляти можливе продовження

тексту, необхідно навчити його послідовно опанувати закономірності фортепіанної музики, яка охоплює різні стильові напрямки.

Цілеспрямовані та послідовні заняття читанням з аркуша можуть дати бажані плоди, адже вміння вільно в слушний момент володіти цим навиком не перестає бути нагальною потребою для представників музичних професій. Від своєчасного набуття навичку читання з аркуша в величезній мірі залежить широта музичного кругозору, на даний момент це особливо актуально у зв'язку з завданнями, які поставлені сучасною музикою, яка на перший план висуває необхідність розвитку музичного інтелекту.

Список літератури:

1. Баренбойм Л. Фортепіанна педагогіка та виконавство. – М.: Музика, 1974 р. – 335с.
2. Готліб А. Нотатки про читання з аркуша. – М.: Радянська музика, 1958. – №3. — 56 с.
3. Гофман Й. Фортепіанна гра. Відповіді на питання про фортепіанну гру. – М.: Музика, 1961. – 223 с.
4. Коган Л. Праця піаніста. – М.: Музика, 1969. – 342 с.
5. Корто А. Про фортепіанне мистецтво. – М.: Музика, 1965. – 363 с.
6. Лерман М. Про деякі завдання навчання майбутнього піаніста // Питання фортепіанної педагогіки. – М.: Музика, 1971. – 3 Вип. – 332 с.
7. Нейгауз Г. Про мистецтво фортепіанної гри. – М.: Музика, 1961. – 318с.
8. Скоробогатько Н. Нотатки оперного концертмейстера. – К.: Музична Україна, 1973. – 330 с.
9. Фейгін М.Індивідуальність учня та мистецтво педагога. – М.: Музика, 1975. – 109 с.